بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޝަރީޢަތް ނަންބަރު:** 2017/HC-A/118
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**

  * ނަން: ހަސަންފުޅު، ސ. ދުރުގަސް / ސ.ފޭދޫ

- **އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:**

  * ނަން: ނާޒާ އަބްދުއްރަޙީމް ރަޝީދާ

ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 22 ޖުމާދަލްއޫލާ 1438 * ނިމުނު ތާރީޚު: 29 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1442
19 ފެބްރުއަރީ 2017 15 ނޮވެންބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

- **އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޝަރީޢަތް ނަންބަރު:** 2183/Cv-C/2016
- **ނިންމެވި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** އެއްބަސްވުމުގެމަތިން ދިނުމަށް އެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
- **ހުކުމްކުރި ތާރީޚު:** 11.10.2016 * ނިމުނު ތާރީޚު: 09.11.2016

- ## ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ، [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ސ.ފޭދޫ، [illegible]/ [illegible] (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A000440) ގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ [illegible] އެދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން [illegible] ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދައުވާ [illegible] [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-88/1989)އެވެ.

- ## [illegible] ނިންމުން:

01- އިސްތިއުނާފު މިކުރެވޭ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސ.ފޭދޫ، [illegible]/ [illegible]، [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު [illegible] ކުއްޔަށް [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓް [illegible] [illegible] [illegible] ދުވަހު 01 ޖޫން 2006 ގައި ސޮއި ކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] ކުލީގެ ގޮތުގައި [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކާފައިވާ ފައިސާ ލިބެންޖެހޭ -/210,000ރ. (ދުއިސައްތަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ލިބިފައިނުވާތީ މި ކުލީގެ އެއްބަސްވުން އުވާލައި އެފަރާތަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

އެ ޤަޟިއްޔާ ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވާ ހުކުމުގައި، "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސ.ފޭދޫ، [illegible] [illegible] -/210,000ރ. (ދުއިސައްތަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 ޖޫން 2006 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ދައުލަތުން ފަރާތުން ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާތީ ފައިސާކަން ހަރަދުކުރުމަށް ފަރާތަށް ތަކުރާރުވެއްޖެ، ދެފަރާތުގެ ބަހުން ސާބިތުވާތީއެވެ ސާބިތުވެއްޖެކަމުން ކަނޑައަޅައި،

މި ފައިސާ ސ.ދޫރެއްގެ/ އަސްކަންދަރު އަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކު 2016 ނޮވެމްބަރު 09 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރުޖޫޢަކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް އަމުރުކޮށް ސިވިލް ކޯޓުން ދައުލަތުން ފައިސާ -/210,000ރ (ދެލައްކަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ދައްކާ މި ދަރަނި ދައުލަތަށް ދައްކަންވާނީ ޝީޒް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އަންގައި ،

މ.ތުލަދު އެލިޔާ ފަޅުރަށް ޝީޒް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ސަރުކާރުން ކުއްޔަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ދުވަސްކަމަށް 04 ޖަނަވަރީ 2006 ވަނަ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް، އެގްރިކަލްޗަރ އެންޑް މެރިން ރިސޯސަސް އާ ޝީޒް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ދެމެދު ވެވުނު ނަންބަރު K-6/2006 "މ.ތުލަދު ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުން" އާއިގެން ޙަވާލާދީ ދައުލަތުން ފަރާތުން، ދައުލަތާ ދިން ފަރާތާ ދެމެދު މ.ތުލަދު އެލިޔާ ފަޅުރަށް ކުއްޔަށް ދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން 01 ޖޫން 2006 ވަނަ ދުވަހު އެއްބަސްވެވިފައިވާ ވާގޮތުން ޤާނޫނީ ކުއްލިއަށް އެއްބަސްވުމުގެ ޚިލާފަށް ކަނޑައަޅައި، ޙައްޤުތައްދޫކޮށްފި." މިގޮތަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާކަން އަދި ޤަޟިއްޔާގެ ސާބިތުވާ ނިންމުމުގެ ބަޔާން އަންގައިން ބަލައިފި.

-02 ނަންބަރު ކޯޓުގެ ސިވިލް ގޮތުގެމަތިން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙުކުމް 2183/Cv-C/2016

ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކުރެއްވި ގޮތުން ސ.ދޫރެއްގެ/ އަސްކަންދަރުގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކުރެއްވުމަށް އެދި 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާއާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބަލައިފައިވާ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ.

(2.1) މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް ފުރިހަމައަށް ރިޢާޔަތް ކުރެވިފައި ނުވާކަން. މި ޤާނޫނުގެ ލާޒިމް ޤާނޫނުގައި އެ ޤާނޫނުގެ 19، 20 އަދި 21 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

03- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މިޤަޟިއްޔާ ބެލުމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ތަފްޞީލާއި، އަދި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ސ.ފޭދޫ/ ސ.ހުޅުދޫ، ބަހާއުއްދީނުގެ ވާހަކަތަކާއި، އަދި ނުކުތާތަކާއި ބެލުމުން ދެފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެއެވެ.

- ވަޞިއްޔަތު ކުރެއްވި ޝަރީޢަތުގެ ޙުކުމް، މި ޙަވާލާން ވަޞިއްޔަތު ޝަރުޢީ ގޮތުން ސާބިތުވާ ޝަރުޠު ހަމަވާ ވަޞިއްޔަތު ފުރިހަމަވެފައި ނުވާތީ ބާޠިލު ކަމަށް ކަނޑައަޅައިފިއެވެ.

(3.1)- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ތަފްޞީލު ބެލުމުން، ސ.ފޭދޫ/ ސ.ހުޅުދޫ، ނަމަވެސް އަންހެނުންގެ ތަރިކައިން ވަސިއްޔަތު ދުވަހު މަރުވެފައިވާ ކަމުގައި ބެލުމަށް ދަޢުވާ ކުރުމަށް މި ދަޢުވާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ޙުކުމާ ގުޅިގެން ދައުލަތާ ވާރިސުން 01 ޖޫން 2006 ގައި ސާބިތުކުރުމުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަރަނި ބަހާ ކުރާގެ ގޮތުގައި ނޫނީ އަންހެނުންގެ ތަރިކައިން ވަސިއްޔަތު ދަރަނިގެ ވާރިސުން ވަޞިއްޔަތު -/210,000ރ. (ދުއިސައްތަ ދިހަ ހާސް ރުފިޔާ) ވަޞިއްޔަތުގައި މި ކުރީގެ އެއްބަސްވުން އެވަގުތު ވާރިސުން ދަރަނި ދީފައިވާ މަޤާމުގެ ބަލައިން އަދާކުރަން އެދި ނޫނީ އަންހެނުންގެ ތަރިކައިން ވަސިއްޔަތުގެ މައްސަލަ ހުސްނުވާތީގެ ވާރިސުން ދައްކާފައި ކުރަނިވެފައި ޝަރުޢީ މައްސަލައެއްކަމުގައި،

ސ.ފޭދޫ/ ސ.ހުޅުދޫ ކޯޓުމަށް އަދާކުރަން -/210,000ރ. (ދުއިސައްތަ ދިހަ ހާސް ރުފިޔާ)

އަދި، މަރުވެފައިވާ ވާރިސުން ކޯޓަށް ދައްކާފައި ވާރިސުން 01 ޖޫން 2006 ގައި ސ.ހުޅުދޫ އާއި ނޫނީ އަންހެނުންގެ ތަރިކައިން ވަސިއްޔަތާ ދަރަނި ދައްކާ އެއްބަސްވުމުގެ ބަދަލު ދައްކަނީ ވާރިސުން ދައްކާފައި ނުވާތީ، ކުރަނިވެފައި ހުށަހަޅާފައި ހުރި ކުރުމަށް ދަޢުވާކުރެވިފައި ވާތީ، މީރާތުގެ ބަހާ ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

މަރުވެފައި އެވާރިސުން ވާރިސުންގެ ނޫނީ އަންހެނުންގެ ތަރިކައިން ވަސިއްޔަތާ ސަބަބުން ދައްކާފައި ވާރިސުން 04 އޮކްޓޯބަރު 2006 ގައި ދިނުމަށް ޙުކުމް ކުރެވިފައި، އަދި އެހެނިހެން

އެންޑް މެރިން ރިސޯސަސްއާއި ނާޗް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު ވެފައިވާ ނަންބަރު K-6/2006 "މެޝިނަރީ ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުން" އެކަށް އޮންނަނީ ދައުލަތާއި ދަލުވާ ލިބޭ ފައިދާ ދެމެދު މެޝިނަރީ އޮޕަރޭޓާ ކުއްޔަށް ކުއްޔަށް ދިނުމާ ގުޅިގެން 01 މޭ 2006 ގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ދިވާނީ ޤާނޫނީ ބުރަދަށް ލިބިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދަޢުވާކުރާފަރާތުން އެދިގެން ނިންމަވާފައެވެ.

(3.2) ސ.ފޭދޫގަސް/ ބަނަސްޕީރުގެ ފަރާތުން މެޝިނަރީ އޮޕަރޭޓާ ކުއްޔަށްދޭއިރު ބޭރު ގޮތުން ސިވިލް ކޯޓުގައި 2 ދައުވާއެއްކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިޢުނާފު ކުރެވިފައި މިވަނީ އޭގެތެރެއިން ފުރަތަމަ ދަޢުވާ ފައިޞަލާއެވެ. ދެން ހުކުމްކުރެވުނީ ފައިޞަލާއަކީ 13 ނޮވެންބަރު 2017 ގައި ނިންމާފައިވާ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2724/Cv-C/2016 ފައިޞަލާއެވެ. އެ ފައިޞަލާގެ ޙުކުމުގައި

> "ސ.ފޭދޫގަސް، ބަނަސްޕީރު (ދރނ ނަންބަރު A000440 އާއިމެދުކަން
> ޔާރަށް ކަނޑި ބަނަސްޕީރު) މެޝިނަރީ އޮޕަރޭޓާ ފަރާތަށްދީ ކޮންޓްރެކްޓު އިސްތިސްނާކުރުމުގެ
> މުއްދަތުގައި ނާޗް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދިވެހި 01 މޭ 2006ވަ. ދުވަހު
> ބަނަސްޕީރުގެ، ނާޗް އެންޓަރ ޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދެމެދު ސާއިޓަށްވާ
> އެއްބަސްވުމާއި، މެޝިނަރީ އޮޕަރޭޓާ ފަރާތަށް ގެނައުމަށް ބޭނުންކުރާ ހުރި ބަދަލުތައް ނާޗް އެންޓަރ
> ޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ބަދަލުކުރުމަށް ދެންނެވިފައިވާ ކަރުދާހުގައި 31 ޖުލައި 2006ވަ.
> ގައި ބަނަސްޕީރުގެ ފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެގްރިކަލްޗަރ އެންޑް މެރިން ރިސޯސަސް
> އަށް ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެގްރިކަލްޗަރ އެންޑް މެރިން
> ރިސޯސަސްގެ ނަންބަރު 30-E2/MIS/2006/370 (14 ސެޕްޓެމްބަރު 2006ވަ.) ސިޓީއާ،
> ބެލުމަށް ދިރިއުޅުއްވުމުގެ ގޮތުގައި ބިނާކުރި **ޤާނޫނު ނަންބަރު: 20/98 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަތު**
> **ދަރަނިތައް ބަލާ ޤާނޫނު)** ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބަނަސްޕީރުގެ، ދެފަރާތް ދެމެދު ވެފައިވާ
> އެއްބަސްވުމުގެ ބާރުއަރާ މުއްދަތުގައި މެޝިނަރީ ކުލި ފަރާތަށް ނާޗް އެންޓަރ ޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް
> ލިމިޓެޑަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް 04 އޮކްޓޫބަރު 2006 ގައި ދެފަރާތުން ނާޗް އެންޓަރ ޕްރައިސަސް
> ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފު އެއްބަސްވުމެއްކަމުގައި ސަރުކާރުން
> ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަންތަން ނުބަލާކަމުގެ، އަދި މެޝިނަރީ ކިރާ ފަރާތުން 21 (އެކާވީސް) ދުވަސް ތެރޭގައި
> ބަނަސްޕީރަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ދެފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް، އެގްރިކަލްޗަރ އެންޑް

ފޯރިން ރިސޯސަސް އާއި ބަސަންތުކުމާރާއި ދެމެދު 31 ޑިސެމްބަރު 2003ގެ. [illegible] އެއްބަސްވުން

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަދަލުކުރެވިދާނެއެވެ."

މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި [illegible] [illegible] ބަސަންތުކުމާރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2724/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(3.3) ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ދަޢުވާ ފޯމުގެ ބަޔާނުގެ 2

ކަމަކަށް ހ.ދޫދިގެސް/ ބަސަންތުކުމާރު ދަޢުވާކޮށްފައިވަނީ، އެއީ؛

1- ހ.ދޫދިގެސް/ ބަސަންތުކުމާރު، ނާޒާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދުވަހު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދުވަހު 01 ޖޫން 2006 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނާޒާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] -/210,000ރ (ދެލައްކަ ދިހަ ހާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

2- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(3.4) މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓްގެ ޤާނޫނު)ގެ 19، 20 އަދި 21 ވަނަ މާއްދާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

[illegible] [illegible] ހ.ދޫދިގެސް/ ބަސަންތުކުމާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފޯރިން ރިސޯސަސް އާއި ދެމެދު 31 ޑިސެމްބަރު 2003 ގައި [illegible] [illegible] ނަންބަރު: K-5/2003 "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"ގެ [illegible] ބަސަންތުކުމާރު [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަސަންތުކުމާރު ނާޒާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދުވަހު 01 ޖޫން 2006 ގައި [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފޯރިން ރިސޯސަސް އާއި ނާޒާ ޕްރައިވެޓް

ޕްރޮޕޯސަލްސް ޕްރޮޕޯސަލް ރިކުއެސްޓުގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް، އެގްރިކަލްޗަރ އެންޑް މެރިން ރިސޯސަސްގެ ނަންބަރު: K-6/2006 "ޖަޒީރާ ކުއްޔަށް ދިނުމާބެހޭ އެއްބަސްވުން" 04 ޖަނަވަރީ 2006 ގައި ސޮއިކޮށްފައިވެއެވެ. ބުނެވިދިޔަ އެއްބަސްވުމުގައި

> "ދަނޑުވެރި ސަރުކާރާއި ކުރީގައި ކުއްޔަށްދީ، [illegible]
> ދުވަހު 31 ޑިސެމްބަރު 2003 ގައި ސޮއިކުރެވުނު "ޖަޒީރާ ކުއްޔަށް ދިނުމާބެހޭ އެއްބަސްވުމުގެ"
> ގެ ދަށުން [illegible]
> ތެރެއިން، ސަރުކާރު [illegible] 01 ޖޫން 2006 ގައި [illegible] ޕްރޮޕޯސަލް
> ރިކުއެސްޓް (ކުއްޔަށް ދޭނެ ޖަޒީރާ) އަދި [illegible]
> (ގެޒެޓް ނަންބަރު 20/98) ގެ ދަށުން ކުރީގެ ކުއްޔަށް [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ
> [illegible]
> ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ [illegible] ޖަޒީރާ ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމެއް [illegible]
> ހުންނާނެ."

ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2724/Cv-C/2016 ދަޢުވާގެ ހުކުމުން ބަލާއިރު އެ [illegible] 01 ޖޫން 2006 ގައި [illegible] ޕްރޮޕޯސަލް ރިކުއެސްޓުގެ ދަށުން [illegible]

[illegible]

(3.5) ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރަނީ ކޮންޓްރެކްޓެއް ފުރިހަމަކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެ ހާލަތްތަކެވެ. އެ ހާލަތްތަކަކީ

(1) އެ ކޮންޓްރެކްޓެއްގައި ބައިވެރިންގެ މައްޗަށް ވާޖިބުވެގެންވާ ކަންތައްތައްކޮށް ނިންމުން،

(2) އެ ކޮންޓްރެކްޓަކީ އޭގެމައްޗަށް އަމަލުކޮށް ނިމިފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓެއްކަމަށް އެއްބަސްވުން،

(3) އަދި ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިން [illegible] [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން އެ [illegible] [illegible] [illegible].[1]

މި މައްސަލާގައި އެ މާއްދާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(3.6) ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރަނީ އަމަލުކޮށް ފުރިހަމަކުރުމާ ބެހޭ ހާލަތްތަކެވެ.[2] ބަޔާންވެފައިވާ މާއްދާގެ (ނ) އާއި 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)[3] މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުކުރާއިރު 01 [illegible] 2006 ގައި [illegible] [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމާއި، [illegible] [illegible] ފަރާތާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 20 ވަނަ މާއްދާ ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާއި ބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ)

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާއި ބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "[illegible] [illegible]."

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާއި ބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

އެންމެހައި ހައްޤުތައް ނޫޒާ އެންޓަރ ޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ބަދަލުކުރުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާކަމަށް ދެކެވެއެވެ.

އެހެންކަމުން ބަޔާންވެރިޔާ ސަބަބުތައް [illegible] [illegible] 01 މެއި 2006 ގައި ހ.[illegible]/ ހަސަންފުޅާއި ނޫޒާ އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] ލިބިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ޤާނޫނީ ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(3.7) ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2724/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި މ.ތޮވަރު ހިޔާ ވަޒީރުން ނޫޒާ އެންޓަރ ޕްރައިސަސް ލިމިޓެޑް [illegible] ދިނުމަށް 04 [illegible] 2006 ގައި [illegible] ނޫޒާ އެންޓަރ ޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި މ.ތޮވަރު ހިޔާ ވަޒީރުން 21 (އެކާވީސް) އަހަރު ދުވަހަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއި [illegible] ދުވަހު 31 ޑިސެންބަރު 2003ވ. [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި މ.ތޮވަރު ހިޔާ ވަޒީރުން 21 (އެކާވީސް) އަހަރު ދުވަހަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއި [illegible] ދުވަހު 31 ޑިސެންބަރު 2003ވ. [illegible] އަ އެއްބަސްވުމުގެ 01 ވަނަ [illegible] [illegible] އަ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 3 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން ކޮންމެ މަހަކު [illegible] -/10,000ރ.(ދިހަހާސް ރުފިޔާ)ގެ ހިސާބުން [illegible] 12 މަސްދުވަހުގެ [illegible] -/120,000ރ. (އެއްލައްކަ ވިހިހާސް ރުފިޔާ) އާއި 10 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން ކޮންމެ މަހަކު -/15,000ރ. (ފަނަރަ ހާސް ރުފިޔާ)ގެ [illegible] 06 މަހުގެ -/90,000ރ. (ނުވަދިހަ ހާސް ރުފިޔާ) އާއި ޖުމްލަ -/210,000ރ. (ދުއިސައްތަ ދިހަހާސްރުފިޔާ) ކަން އެ [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. ނަމަވެސް އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]

ސިވިލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ނަގާފައިވާ ފައިސާގެ މިންވަރާއި، ނަގާފައިވާ ގޮތުގެ ހުކުމްކުރައްވައި އޮތްކަމަށް ފެނިގެން އެކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުންނާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރުވި ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ޟަމާނުކޮށްދީފައިވާ، މިޤަޟިއްޔާގައި އެކަށަކަށް ބުރުގައި ނުވެއެވެ.

(3.8) އެހެންކަމުން، މިހެން ބަޔާންކޮށްދެވުނު ސަބަބުތަކުން، ބަޔާންވެރިގަޑިގަނޑު ހުކުމްކުރާ، ބިނާކޮށް/ ބަޔާންކުރެވުނު ފަހުމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ސަބަބު އަދި ފާހަގަ ނުކުރަމެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހިމާޔަތް އިސްތިހާރުކުރަމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، މިހެން ބަޔާންކޮށްދެވުނު ސަބަބުތަކުން، ބަޔާންވެރިގަޑިގަނޑު ހުކުމްކުރާ، ބިނާކޮށް/ ބަޔާންކުރެވުނު ފަހުމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2183/Cv-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ސަބަބު އަދި ފާހަގަ ނުކުރަމެވެ، މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަނީ ހިމާޔަތް އިސްތިހާރު ކުރުމަށް ނިންމީމެވެ.